

1
desembre07
/gener08
revista
gratuïta

Art
Convivència
Transformació Social

casarlandai

A FONTS

Educació i valors humans

En l'ajuda a països i regions poc afavorides, hi ha accions intangibles com el fet de contribuir a millorar un sistema formatiu o alfabetitzar la població. Pilar Benejam, mestra de mestres, ens dóna la seva opinió.

PÀGINA 04

OPINIÓ

Sobre el nom Orlandai

D'on ve el nom "Orlandai"? En aquest article, la M. Llum i la Marga, mestres de l'Escola Orlandai, ens expliquen d'origen d'aquest nom.

PÀGINA 02

REPORTATGE

Ser dona no és una malaltia

L'article parla de la figura i del pensament de Leonor Taboada, una històrica periodista feminista.

PÀGINA 03

GENT DEL BARRI

Les noies de can Bricall: "Els grans ens hem quedat, el jovent ha hagut de marxar"

És una de les botigues indispensables del Carrer Major: ca les noies, les llanes... Un indret on aprendre a fer anar les agulles i conèixer les darreres notícies del barri.

PÀGINA 08

EDITORIAL

Reflexió sobre la gestió cívica

Casa Orlandai és un equipament de titularitat municipal gestionat per una plataforma d'entitats i persones del barri de Sarrià: l'Associació Cultural Casa Orlandai.

La Gestió Cívica, és una modalitat de cogestió, recollida a la Carta Municipal de Barcelona, en el títol de 'Participació ciutadana i drets dels veïns' (Art. 34). A la ciutat hi ha diversos equipaments que segueixen aquest model, des de la Farinera del Clot fins l'Ateneu Popular de Nou Barris, i tots tenen la seva especificitat, ja sigui en la seva gestió, com en la seva dinamització, relació amb l'Administració o en els objectius del projecte.

La Gestió Cívica, és un model de coresponsabilitat i cogestió, entre

l'administració i els agents locals de l'àmbit d'influència de l'equipament o el servei; és una gestió des de la proximitat. Les característiques d'aquest model són:

- Acord explícit de col·laboració entre l'Administració i l'entitat gestora.
- Una entitat gestora sense ànim de lucre totalment lligada i implantada al territori.
- Existència d'un projecte compartit en els valors i consensuat en la seva aplicació.
- Voluntat de promoure canals de participació oberts i transparents en la presa de decisions i en l'organització d'activitats.
- Seguir els valors de: participació, autonomia, transparència, responsabilitat, eficiència i eficàcia, volun-

tat de millora de l'entorn social i en el foment de la cohesió social del seu àmbit d'influència.

El rendiment de comptes de l'equipament passa per una revisió anual de l'acompliment del conveni i de la subvenció tant a nivell tècnic amb Serveis Personals, com a nivell més general amb polítics, entitats, persones usuàries... en el Consell de l'Equipament.

L'element més positiu d'aquest model és el valor del treball voluntari, per una banda de les entitats i del teixit associatiu, i per l'altra de la ciutadania, tots ells arrelats al territori. Però és un model que ha d'evolucionar i millorar en alguns aspectes com són: contractual (caldrà simplificar les condicions i plecs administratius

i de gestió, pensats per a empreses mercantils), especificitat (dificultat d'identificar i objectivar els diferents projectes) i indicadors de valoració del projecte (els objectius, resultats i el seu impacte són més complexos i qualitius que en altres tipus de gestió).

Per tot això podem dir que la Casa Orlandai és un projecte viu, obert, en creixement i que compta amb tota la ciutadania i el teixit associatiu per a fer-lo gran i consolidar-lo, seguint els eixos de l'art, convivència i transformació social.

Finalment és de justícia acabar amb l'agraïment a totes les persones i entitats col·laboradores que han fet i estan fent d'aquest somni una realitat.

CRÈDITS

Redacció:

Ester Bonet, Daniel Clavera, Jesús Mestre, Marcel Oliveres

Disseny i maquetació:

Roc Albalat i Marcel Pie Barba

© d'aquesta edició:

ASSOCIACIÓ CULTURAL CASA ORLANDAI
c/ Jaume Piquet 23
08017 BARCELONA
tel. 93 252 42 62
FAX: 93 280 21 28
correu e: casaorlandai@gmail.com
web: www.casaorlandai.org

Impressió:

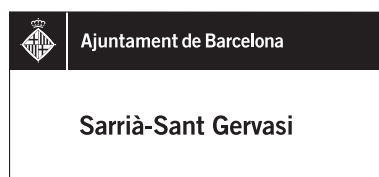
Fundació Tam Tam

Entitats sòcies i/o impulsores:

AAAO (Associació d'Amics i Amigues d'Orlandai) / ACAF@I / Ass. Catalana Dansa Lliure / Ass. GRUPS / Ass. Nens del Món / Club d'Amics de l'Scrabble en Català / Barcelona Women's Network / Club de Patchwork / Col·lectiu d'Artistes Visuals +d3 / Col·lectiu de Dones en l'Església / Coral Adèlia / Coral Corallerna / Coral Sagnier / Coral Sarrià / Design for the world / Drac de Sarrià / Escola de Pares / Esplai Movi de Sarrià / Fundació privada Centre d'Higiene Mental Les Corts / Grup de criança / IWCB (International Women's Club of Barcelona) / Lobby europeu de Dones. Plataforma Catalana de suport / Plataforma del Gel / Plataforma d'entitats solidàries / Toatmasters International

Entitats col·laboradores:

L'Antàrtida / Traç / Vàrium / Esberla

La revista Orlandai no es farà responsable de cap dels continguts. En el cas que no hi càpiquen tots els articles que es reben, la revista es reserva el dret de publicar els que es considerin oportuns.

OPINIONS

Sobre el nom Orlandai

II M. LLUM FORNER I MARGA GALLIFA

"Quan el primer dia a l'institut em van preguntar, davant de tota la classe, de quina escola venia, vaig estar a punt d'inventar-me un altre nom una mica més senzill per no haver-lo de dir quinze cops, cada vegada més fort, per no haver d'acabar escrivint-lo a la pissarra amb lletres de pal i amb guionets entre lletra i lletra, O-R-L-A-N-D-A-I, perquè la gent acabés sense entendre res igualment. Potser els altres havien anat a escoles amb noms més normallets, però segur que cap d'aquells borinots, havia tingut ni tindria mai un record tan divertit i fins i tot eufòric de la seva escola"
(Joana C., exalumna)

L'espai Casa Orlandai no sempre se l'ha conegut ni amb aquest nom ni pel mateix ús. Va passar de ser una torre d'uns senyors de Sarrià a ser una escola l'any 1956. Aquest escola -Talitha- que significa nena en arameu, va començar com una escola petita de nenes. Va ser una escola diferent de les altres, no sols, perquè mirà de treballar en català i d'anar introduint els nens al costat de les nenes a l'escola, sinó perquè es volia fer una escola on nens i nenes treballessin i juguessin contents, i aprenguessin a ser ells mateixos.

primària, ja estaven acostumats a triar-se un nom per a la seva classe que els acompanyaria la resta de la seva escolaritat. Cada grup de primària va triar un nom i, entre els finalistes de cada classe, a la votació final en va guanyar un de molt especial: ORLANDAI. D'on va sorgir el nom? Talment com el personatge del conte de Pere Calders que es va inventar un nom imaginari A-n-t-a-v-i-a-n-a, la Roser, una nena dels primers cursos de primària es va inventar el nom O-R-L-A-N-D-A-I. I ens ho explica

A l'escola els nens i nenes, quan començaven la primària, ja estaven acostumats a triar-se un nom per a la seva classe que els acompanyaria la resta de la seva escolaritat

L'any 1974 la direcció del centre prengué un altre rumb, i l'escola quedà "òrfena" de nom. Ara bé, en el moment que el perdé ja tenia prou caràcter, prou mestres i prou nens i nenes, per inventar-ne un de nou i ben propi. Així ho van proposar els i les mestres als nens i nenes i en van buscar i inventar una bona llista. Finalment, el van elegir votant quan encara la gent gran no podia votar. A l'escola els nens i nenes, quan començaven la

amb les seves pròpies paraules, extretes del llibre del 25è aniversari de l'escola. "L'Orlandai, sí, el meu personatge imaginari que tot ho podia fer i aconseguir; fort, valent i astut. No les tenia totes a l'hora de donar el paper escrit amb el nom a la senyoreta, tenia la sensació que en perdre el secret, es perdia la seva força i magnetisme, però quan va ser el meu torn, ja no m'ho vaig rumiar més, havia de ser l'Orlandai"

DETALLS

La fotografia d'aquesta pàgina i la de la coberta, que mostren detalls decoratius de l'escala noble o Escala de la Petxina de Casa Orlandai, són d'Eugeni Aguiló.

Ser dona no és una malaltia. O com recuperar el protagonisme en les nostres vides

II RITA GAVARRÓ. Leonor Taboada, una històrica periodista feminista, ha visitat Casa Orlandai. El títol de la seva xerrada "Ser dona no és una malaltia" preten cridar l'atenció sobre les pràctiques mèdiques que, en nom de la ciència, intenten patologitzar les funcions naturals de les dones.

La Leonor és la directora de la revista *Mujer y Salud* i té un ampli currículum de lluitadora feminista. A més de formar part de grups de dones i salut, també ha tingut una presència activa en grups de dones pacifistes com les "Dones de Negre" i darrerament està implicada en un projecte d'aldea ecològica per a dones grans "Ciutat d'elles" (vegeu requadre).

Però deixem que ella mateixa es defineixi com ho va fer en una revista, en tercera persona:

"Pensa, escriu, tradueix, opina i publica en clau feminista. És feliç d'existir en aquesta època; abans, una foguera o l'avorriment haguessin acabat amb ella. Creu que les dones tenen una oportunitat històrica de donar un tomb positiu a l'evolució humana. I que, per fer-ho, cal que ens hi posem totes. Recomana no adormir-se sobre els llores. Envoltar-se de dones futuristes. I abstenir-se d'homes prehistòrics. Per vocació feminista, activista, promotora de l'autoconeixement i de l'intercanvi d'experiències i anàlisis, convençuda que saber és poder i perseguidora de la misogínia de la ciència, en particular de la medicina, i rastrejadora i denunciant permanent de les estratègies comercials de la indústria farmacèutica i de tots els seus còmplices, en general".

LES DONES PARLEM DE LA NOSTRA SALUT.

La seva relació amb la salut de les dones ve de lluny. Ella va ser qui va portar a l'Estat espanyol a finals dels anys 70 el llibre *Nuestros Cuerpos, Nuestras Vidas* del Col·lectiu de Dones de Bòston salut de les dones, on a partir de les experiències de moltes dones es donava una altra visió de la nostra salut. Per fi, les dones parlaven dels seus problemes de salut fora dels manuals de medicina escrits habitualment per homes. Com diu la Leonor "des que

els homes es van apropiat del saber sanador de les dones, cremant-les per bruixes i negant-los l'accés a les universitats i a l'exercici de la professió mèdica, a les dones ens ha anat bastant malament amb el sistema mèdic".

La Leonor creu que en aquesta època i en aquest país, tothom, però especialment les dones, estem patint la medicalització de processos fisiològics que no són malalties: "la medicalització porta a convertir dolences ordinàries en problemes mèdics, símptomes lleus en greus, a tractar problemes socials i econòmics com a problemes mèdics".

Un procés tan natural com la maternitat ha estat transformat en una patologia: "Es medicalitza el part:

Un procés tan natural com la maternitat ha estat transformat en una patologia: "Es medicalitza el part: programat, induït, rasurat, episiotomitzat, anestesià i quirúrgic".

programat, induït, rasurat, episiotomitzat, anestesià i quirúrgic. Vivim al país europeu on es practiquen més cesàries. Ara s'ha impulsat una nova llei per promoure un part més natural, però ens trobem que no tenim prou llevadores".

LA MENOPAUSA. Una altra etapa de la vida de les dones, quan la menstruació cessa, l'anomenada menopausa i postmenopausa, també està en el punt de mira dels laboratoris: "Han volgut tractar milions de dones durant anys en nom de la prevenció i de la joventut causant greus malalties i fins i tot la mort. La moda de receptar hormones per alleugerir les molèsties, en el cas que n'hi hagi, ha perjudicat la salut de moltes dones. Fa uns anys, els laboratoris es van adonar que s'havia de manipular la menopausa, perquè això significava clientes, moltes dones, perquè les dones cada cop vivint més temps. Aleshores van inventar coses per tenir-nos atrapades, per fer-nos creure que som incompetents, que el que tenim és una malaltia, quan el que tenim és un procés fisiològic. Els canvis hormonals en la menopausa, es pot portar millor o pitjor, en alguns casos les dones noten símptomes, però això és el deu per cent de les dones. Què ha passat? Que ens han fet creure a totes que havíem de prendre hormones, perquè amb el producte mateix, ens venien també la idea de voler ser joves eternament. Llui-

tar contra el temps i respondre als canons sexuals de la nostra societat de consum, en comptes de viure el temps que passa, i semblar el que som de veritat amb tota la nostra bellesa".

Ens manipulen, perquè ens adaptem a l'ideal d'objecte sexual: "La dona ideal és prima com si fos una nena. No té rastre d'haver patit ni rigut. És bella com només una nina pot ser-ho. I hi ha tants diners invertits en aquest objectiu, que és difícil resistir-s'hi. D'aquesta manera el culte al cos acaba sent el maltracte al cos".

Però que passa amb la investigació científica mèdica? Està al servei de la salut pública o al servei dels interessos de les multinacionals

farmacèutiques?: "La investigació - diu la Leonor- no hauria d'estar en mans de la indústria. Hauria d'estar vigilada per organismes independents".

Si no canviem això, sempre estarem igual. Els laboratoris tenen els seus propis objectius econòmics. "Cada vegada se'n parla més, pel·lícules com *El jardiner fidel* ho denuncien i les persones que portem anys parlant-ne no semblen tan boges. Sé que costa de creure que només vulguin guanyar diners costi el que costi, i encara que els laboratoris farmacèutics són molt poderosos, els usuaris i les usuàries sempre podem defensar els nostres drets".

"Ara mateix, tenim un exemple aquí

FOTOGRAFIA
Leonor Taboada

MYS
La revista *Mujeres y Salud* està editada pel programa Dona, Salut i Qualitat de Vida del CAPS (Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris). El número 0 va aparèixer en les jornades feministes catalanes "20 Anys de Feminisme", l'any 1996. També es pot consultar: <http://mys.matriz.net>

a casa nostra. Hi ha hagut un intent de vacunar totes les nenes de 11 a 14 anys per prevenir el papil·loma virus humà. Però algunes persones ens hem mogut i hem plantat cara a la implantació d'una vacuna, del tot innecessària, caríssima —que paguem tothom— i ara molta gent, inclosos molts metges i metgesses estan donant suport a aquesta iniciativa".

(www.caps.pangea.org/declaracion/)

Però com podem fer les dones per fer-nos càrrec de la nostra salut i deixar entrar el mínim d'interferències en les nostres vides? Hi ha receptes màgiques? Leonor Taboada ens parla de la importància de les xarxes i grups de dones: "Ens hem d'unir a altres dones, en grups petits o grans on puguem compartir informació sobre el què ens passa en cada moment i etapa de la nostra vida. Cal que donem suport a les associacions que treballen per a la salut de totes. Hem de poder accedir a la informació relativa a la nostra salut i per això hauríem de demanar tallers de salut als centres de salut. Reclamar la conciliació de la vida familiar i professional. Alliberar a les àvies, perquè puguin ser això, àvies. Canviar els nostres hàbits i enfortir la nostra autoestima, desafiant els estereotips i les pressions de la societat. Participar en la gestió i les decisions sanitàries. Reclamar atenció de qualitat per a tots i totes. Com diu la doctora Carme Valls, passar de pacients a protagonistes".

Gràcies, Leo, gràcies per tenir cura de la nostra salut.

Projecte: Ecoaldea Ciutat d'Elles

Un grup de dones de Mallorca ha pensat en un projecte per viure juntes quan siguin grans. El projecte s'anomena "Ecoaldea ciutat d'elles". Aquesta aldea sostenible constarà d'habitats individuals, hort, i un centre comú amb cuina, menjador, biblioteca, sala d'estar i espais comuns per activitats físiques, intel·lectuals, creatives i d'oci.

Per què aquest projecte?

- Fa anys una persona de 60 era una persona vella.
- Avui als 60 anys encara ens sentim plenes de vida i amb ganes de gaudir dels anys que vénen amb menys obligacions i contribuir amb la nostra experiència a la societat.
- En una residència tutelada hem de renunciar a un espai propi, a l'autonomia i a l'autoestima que són bases imprescindibles per a una bona salut i equilibri psíquic.
- Les dones triem viure soles encara que això signifiqui renunciar en gran part a la comunicació i col·laboració que, són imprescindibles per tenir un equilibri psíquic acceptable i una bona salut.
- No volem haver de triar entre la independència i la soledat. No haver de renunciar al capital de coneixements acumulats durant les nostres vides.
- Defensem el dret a recollir els fruits de tota una vida d'aprenentatge i servei.
- Participar d'un projecte és seguir tenint un futur, és participar de la vida.

Frederic Bou, un destacat rapsode de Sarrià, ha dedicat aquestes poesies a la Casa, la primera en motiu de la seva inauguració el mes d'abril, la segona quan el Grup de Poesia del Centre Cívic de Sarrià va fer un recital, aquest darrer novembre.

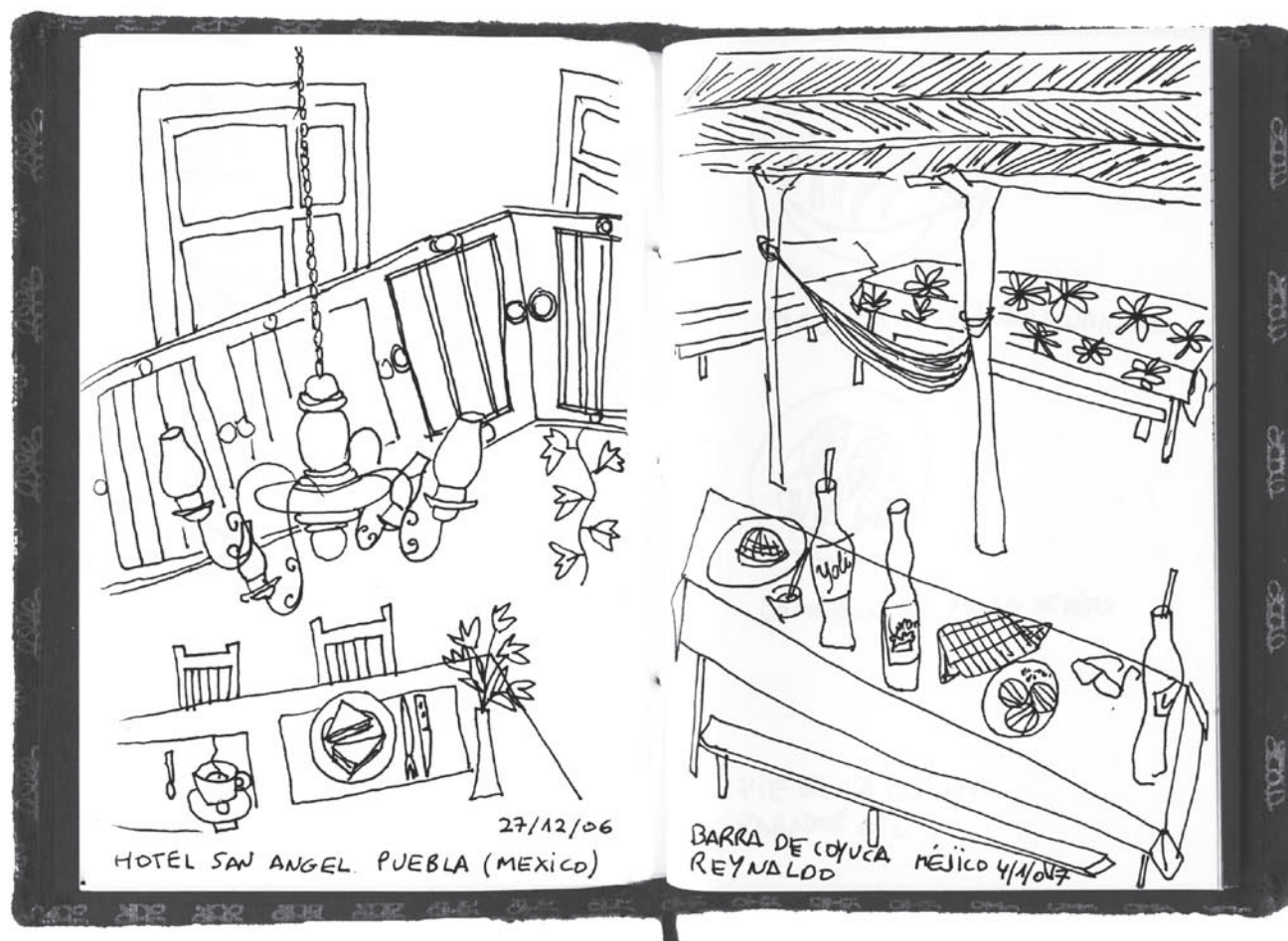
INAUGURACIÓ DE LA CASA ORLANDAI

Estava a l'ordre del dia enderrocar a tort i a dret, per sort la nostra alcaldia ja fa temps que no ho permet. Actualment la tendència ha canviat de tarannà, un palau té preferència i no es pot pas ensorrar. Sarrià ha vist perdre cases molt dignes de conservar, les d'El Blaus, Folch i Miralles, a terra van anar a parar. La llibertat tal vegada, la llei ha fet canviar, una casa recuperada és el Casal de Sarrià. Nostra Guàrdia Urbana està ocupant Can Ponsic, per haver muntat campanya no s'hi ha fet cap cop de pic. A la plaça Pere Figuera, coneguda per tothom, hi ha un casal de meravella: Can Fàbregas té per nom. La magna Vil·la Florida dóna gust de visitar, Can Castelló cada dia al servei del barri està. I avui s'inclou a la llista la present Casa Orlandai, palau d'estil modernista, fantàstic pel nostre esplanai. És un fet ple d'alegria la seva inauguració, avui és un bonic dia per tota la població. A la casa res li falta, esperem bon rendiment, moltes gràcies senyor Alcalde i tot el nostre Ajuntament.

Any 2007 - (F. Bou)

La secció FICCIÓ o POESIA és oberta a les vostres aportacions en forma de conte curt (màxim de 2.500 caràcters), o una poesia llarga o dues de curtes.

Educació i valors humans. Una esperança per un món millor

En l'ajuda a països i regions poc afavorides, hi ha accions molt evidents, com fer una carretera o un gran hospital, i d'altres més intangibles com contribuir a millorar un sistema formatiu o alfabetitzar la població. Les accions en educació, doncs, tenen molta importància, però també són a un pas de la impotència.

II PILAR BENEJAM

L'any 1970 es va aprovar a Espanya la Llei General d'Educació. Aquesta llei va ser resultat d'un informe de l'OCDE que avisava a Espanya que el nivell d'analfabetisme de la seva població frenava en gran part, les possibilitats de desenvolupament econòmic. Espanya amb aquesta llei va ampliar l'escolaritat obligatòria fins als 14 anys i va crear la formació professional de primer grau per formar els treballadors de manera que poguessin respondre a les necessitats del mercat del treball i va tenir el suport dels qui volien millorar l'educació del país i també de la classe empresarial. La UNESCO que va orientar aquesta reforma i les persones dels moviments de renovació pedagògica vam creure que tots els infants tindrien una cadira a l'escola però que també en resultaria una educació de qualitat. La població es va anar escolaritzant, però l'educació de qualitat únicament va ser parcialment possible perquè la dictadura no és compatible amb alguns drets fonamentals per l'educació com és ara la llibertat.

ESCOLARITZACIÓ. Avui per prendre part en una societat global que s'anomena del coneixement, l'escolarització és essencial com ho va ser a Espanya en el seu dia i per això els governs, els organismes internacionals i organitzacions no estatals i sense afany de lucre com Mans Unides han ajudat a millorar la situació. Actualment les estadís-

tiques de l'ONU són optimistes i diuen que el 82% d'adults del món saben llegir i escriure. Aquesta és una data important perquè representa que entre 1990 i 2004, 100 milions de persones han deixat de ser analfabetes. Tanmateix hauríem de veure què entén cada país per alfabet, perquè a vegades basta saber escriure el nom i en altres es demana llegir un text i comentar-lo per escrit. Tot i aquesta millora, sigui o no sigui relativa, encara hi ha 115 milions d'infants que no estan escolaritzats i d'aquestes criatures sense escola, 62 milions són nenes.

La majoria d'aquesta gent no escolaritzada es concentra en països i territoris molt pobres com Nigèria

ceptables: ocupa el lloc 53 entre els 177 països del món, segons l'índex de desenvolupament humà.

L'ABSENTISME. A Mèxic aquestes bosses de pobresa apareixen en regions amb poblacions que han estat llargament marginades, com algunes poblacions índies o en els interminables i terribles suburbis de les grans ciutats com passa a la conurbació de la ciutat de Mèxic on s'aglomeren 18 milions de persones de les quals 2 milions cada matí no saben si podran menjar. A Mèxic l'escola primària és obligatòria però les lleis, cal fer-les complir. En nombre d'inscrits a les escoles pot ser alt però l'absentisme escolar és preocupant.

Per educar, formar en els valors humans els discursos tenen poca eficàcia, cal practicar-los: s'aprèn a cosir cosint i a cantar cantant i a pensar i a dialogar pensant, dialogant i fent

on només 18 de cada 100 adults saben llegir i escriure i tanmateix aquest és un país ric en minerals i especialment en petroli, però les seves riqueses són explotades per països rics d'acord amb governs corruptes i minories privilegiades. L'analfabetisme no és una xacra exclusiva dels països desheretats de la terra, també és present a països que no són considerats pobres però tampoc rics o països en vies de desenvolupament. Entre aquests països, com Mèxic, les estadístiques globals són molt ac-

Per què no van a l'escola les criatures? Per la mateixa raó que no hi anaven a Espanya quan era un país pobre i subdesenvolupat. Les raons fonamentals són dues: en els països pobres o en vies de desenvolupament no hi ha prou escoles perquè hi ha un percentatge molt gran d'infants i resulta molt car proveir escoles per a tots. Per altra part en molts casos es tracta de societats rurals amb poblacions disperses que demanen escoles per pocs infants i ben repartides pel territori per evitar desplaça-

ments massa llargs. Tanmateix les últimes estadístiques mostren una desacceleració de la natalitat a tots els països, fins i tot en els més pobres, però tardarà alguns anys a frenar el creixement de la població, perquè si bé neixen menys infants per dona en edat fèrtil, el nombre de joves que arriben a les edats de procreació és molt nombrós.

En els països o regions pobres, les famílies tenen molts fills i alguns no van a l'escola perquè els fills representen una ajuda. En societats que no tenen pensions ni serveis socials, els fills són un suport per a la vellesa i en cas de malaltia, perquè els infants ajuden en les feines del camp i això explica que, per exemple, de cada casa de l'Alt Egipte surti un niera d'infants, perquè quan arriba la collita del cotó s'ha de fer en pocs dies per tal que la fibra no maduri i es trenqui. Perquè a les ciutats on arriben les famílies en busca de treball no únicament no en troben, sinó que a la desocupació cal afegir el problema de l'habitatge i del desarrelament i en aquestes circumstàncies són els nens que porten algun diner a casa fent petites feines, venent caramels, enllustrant sabates, o robant una mica en els mercats o regirant les escombraries en els abocadors o esperant a les portes de darrere dels restaurants. En aquestes famílies nombroses, les nenes ajuden a criar els germans i ajuden a la mare, o carretegen l'aigua.

De fet a Espanya, l'escolarització total de la població no es va aconseguir fins als anys 80 del segle passat, quan el nivell de vida havia pujat considerablement, quan es va prohibir el treball infantil i aquesta llei es va fer complir, quan l'escolarització es va fer obligatòria de veritat i quan la natalitat havia baixat considerablement.

Què passa a Mèxic? Les dades sobre l'educació a Mèxic són bones pel que fa a l'alfabetització d'adults 91%, a matriculació en primària 98%, i pel que fa a la despesa pública en educació que representa el 5,8% del seu PIB, en aquest cas més que a Espanya (5), però baixa dràsticament en educació secundària, que a Espanya és del 97% i a Mèxic del 64%.

El problema de Mèxic, com en gran part dels països de l'Amèrica Llatina i gairebé en tots els països que han estat colònies, és que s'hi troben grans diferències culturals i socials entre la gent. Sempre hi ha hagut una minoria blanca (uns 18%) que formen la classe benestant, ben escolaritzada i amb un alt nivell cultural. La població mestissa (64%) forma la classe mitjana baixa i treballadora, mentre que la població ameríndia, actualment el 18%, ha estat sempre explotada i considerada inferior, ha patit exclusió social i en moltes ocasions els terratinents l'ha expulsada de les seves terres; fins molt recentment, no ha vist reconeguts els seus drets ni ha estat escolaritzada.

DIARI D'ABORD
Apunts de viatge
de Montserrat
Roldós fets
a Mèxic.

CONTRASTOS. Mèxic és un país de contrastos amb una gran concentració de la riquesa en poques mans. El país té una economia en expansió degut a què s'han instal·lat en el país moltes fàbriques procedents d'Estats Units, atretes per la mà d'obra barata i la proximitat de la frontera; també hi ha grans empreses petroleres, una produc-

La llibertat és un valor humà bàsic i el fonament de la democràcia; una societat realment democràtica ha de formar una ciutadania educada i lliure

ció agrícola que s'exporta preferentment a Xina, rep una aflluència turística notable, ha disposat de crèdits internacionals barats i moltes divises proporcionades pels emigrants.

Al costat d'això, els problemes socials no s'arreglen i els polítics paralitzen el país en enfrontaments violents entre els partidaris d'uns i altres, com hem vist últimament entre Felipe Calderón i López Obrador. Amb un creixement de la població del 14,3% en front del 2% d'Espanya, hi ha necessitats d'educació, de sanitat, d'habitatge... La renda mitjana de la població és de 9.803 dòlars en comparació amb els 27.226 d'Espanya i el 10 % dels infants tenen insuficiència de pes. La necessitat, que conviu amb l'abundància crea violència, afavoreix l'extorsió i un alt grau de criminalitat. Onze milions d'emigrants mexicans viuen als Estats Units, on molts han entrat de manera il·legal i on la població d'origen mexicà arriba a 26 milions de persones. Empresaris nord-americans han instal·lat nombroses fàbriques prop de la frontera, les *maquiladores*, on es treballa amb salaris baixos per tal que les empreses puguin tenir molts beneficis i aguantar la competència dels baixos preus xinesos. Es recluta la població més pobre com a mà d'obra per a les plantacions on les persones viuen com presoners custodiats per gent armada, reben sous miserables que han de tornar a l'empresa comprant el menjar a les botigues a preus abusius. A Mèxic la policia és una de les més corruptes del món, i el masclisme és vist pel poble més ignorant, com un valor.

També cal esmentar, la importància i el poder que tenen els sindicats en el sector de l'educació. Aquests actuen amb total impunitat afavorint els seus partidaris, exigint favors, convertint l'accés i promoció del personal docent en un sistema amb un grau molt alt de corrupció.

EL FUTUR. Com canviar aquesta situació per tal que es respectin els drets que considerem bàsics de tota persona? Ningú té la resposta i, segurament s'hauria de prendre decisions des de molts nivells que els privilegiats no sempre volen que es prenguin. Però sabem que l'educació, hi pot ajudar.

Com pot ajudar l'educació? Hi ha

dues postures enfrontades. Hi ha qui defensa que l'educació ha de respondre a les exigències econòmiques. En la societat capitalista de mercat on el més important són els guanys i els resultats, cal buscar l'excel·lència, la competitivitat, l'esforç, la selecció, perquè hom pensa que les minories ben formades poden dirigir les mas-

ses a les quals tan sols cal donar la cultura necessària i suficient per treballar i per interessar-se bàsicament pel consum. La selecció que fa el mercat afavoreix les classes benestants, i la desigualtat en les oportunitats crea ressentiment i violència.

Potser aquest no és el camí; potser hi ha alternatives per viure en pau en una societat democràtica que respecti els drets humans, que

Participar vol dir creure que un té alguna cosa a fer i a dir sobre el món en el qual vol viure, i que no permet que altres decideixin per ell

procura ensenyar a llegir a tota la població sense tenir en compte els sectors socials, i per la manera com ensenya a llegir, ha de formar a tots en la llibertat, en la igualtat i en la participació. Aquests són els grans pilars de la democràcia, del procés d'humanització. I també del cristianisme. Per educar, formar en els valors humans els discursos tenen poca eficàcia, cal practicar-los: s'aprèn a cosir cosint i a cantar cantant i a pensar i a dialogar pensant, dialogant i fent.

La llibertat és la capacitat de pensar per un mateix, de ser conscient del que hom pensa i desitja. Per ajudar a fer persones lliures a l'escola cal ensenyar a buscar informació, a seleccionar-la, a ordenar-la, cal buscar les raons que expliquen les coses i els fets, cal interpretar i valorar la intencionalitat de les propostes i ser capaç de dialogar per contrastar les diferents maneres d'entendre els problemes per tal de construir el propi criteri.

Qui són? Com són? Què fan? Quin és el problema? Per què fan o diuen o pensen això? Què en volen treure, a qui afavoreix, no hi ha altres respostes? no ho podrien fer altrament? S'han de considerar i argumentar les diferents possibilitats.

Ja sabem que hi ha moltes persones i grups que no volen que els humans siguin lliures, perquè així és difícil enganyar-los, seduir-los i dominar-los i fer-los votar contra els seus propis interessos. La llibertat és un valor humà bàsic i el fonament de la democràcia; una societat realment democràtica ha de formar una ciutadania educada i lliure.

La igualtat és la capacitat de pensar que les raons dels altres poden ser tan bones i autèntiques com les pròpies, de manera que cal comunicar el que hom sap i pensa i dialogar amb els altres conscients

que la nostra manera de veure un tema és el resultat del que sabem, del que hem viscut, del nostre context i que admet el dubte i la matissació. Per això l'educació en valors democràtics té la comunicació i el diàleg com a peces centrals.

La participació és la passió per col·laborar a fi de poder fer realitat allò que pensem i volem tant en el fer de l'escola com a la família, en el camp social i polític. Participar vol dir creure que un té alguna cosa a fer i a dir sobre el món en el qual vol viure, i que no permet que altres decideixin per ell.

Alguns diuen que una escola basada en la llibertat, la igualtat i la participació és utòpica. Es pot permetre ser utòpic quan s'està fent camí, sabent que el camí és llarg i gens fàcil. Les persones que eduquen pels valors humans saben que són gent de camí, que el que cal és avançar, perquè els éssers humans no som, volem ser i sempre tenim la saviesa, la bondat i la bellesa una mica lluny, a l'horitzó.

Aquest text de Pilar Benjam prové de la conferència que va pronunciar el dia 9 de novembre a Casa Orlandai, convidada per Mans Unides. Aquesta organització, entre el 5 i el 18 d'aquest mes, va obrir una exposició de productes artesanals i artístics, elaborats en els seus tallers de Menorca, per recaptar ajudes econòmiques per fer un projecte en una escola de Tanzània. D'aquesta manera ens van agrair la cessió de l'espai: "Quan algú és acollit en una casa, entenem que el seu primer gest ha de ser el d'agraïment i el segon presentar-se. Gràcies, doncs, per la vostra hospitalitat. Que fàcil resulta entendre's quan els objectius apunten a fins similars!"

PILAR BENJAM

Va néixer a Ciutadella, Menorca. De 1965 a 1972 va ensenyar a dues escoles emblemàtiques en la renovació pedagògica del nostre país: Talitha i Costa i Llobera. Des de 1972 s'ha vinculat a la Universitat Autònoma de Barcelona, primer al Departament de Geografia i després a l'Escola de Mestres. Actualment és professora catedràtica emèrita de l'esmentada Universitat.

MÓN

Jane Jacobs i l'activisme urbà a Nova York

II JESÚS MESTRE

Jane Jacobs (1916-2006), taquígrafa i escriptora *freelance*, des de 1952 va ser redactora de la revista *Architectural Fòrum*, cosa que li va permetre conèixer de molt de prop les polítiques urbanístiques de Nova York i de Greenwich Village, el barri on vivia amb la seva família. És coneguda pel llibre *The Death and Life of Great American Cities* (1961), on critica aquells models urbanístics basats en el ciment i l'economia que no conceben l'espai com l'indret on s'ha de desenvolupar la vida de les persones. A partir dels anys 1960, Jacobs esdevé una tossuda activista: l'any 1968, ho fou contra la guerra del Vietnam, cosa que va comportar que ella i la seva família haguessin de traslladar-se a Toronto, al Canadà. La seva principal batalla, però, va ser en l'àmbit urbà, al seu barri, tot esperant el poder que tenim les persones quan prenem responsabilitats sobre el nostre propi medi: "Per favor, mira ben atentament, perquè quan hagis mirat, potser també voldràs escoltar, t'informaràs i pensaràs sobre allò que has vist".

Jacobs ens proposa de pujar tres graons perquè, com a veïns, prenguem consciència de la força que podem tenir en la construcció del nostre barri i ens convertim en activistes:

1.- Sigues conscient que la ciutat ets tu

2.- Llegeix, aprèn sobre els processos urbanístics del teu barri i pensa com pots involucrar-t'hi

3.- Amplia el teu coneixement sobre el que el govern municipal proposa fer a la ciutat i al teu barri, i pensa la teva alternativa

Jacobs també va proposar quatre principis que permeten detectar la vitalitat i la malaltia de les ciutats: convivència d'usos i activitats; carrers molt concorreguts; edificis variats i amb personalitat; i densitat humana suficient. Aquests principis ajuden a aportar qualitat de vida, seguretat i solidaritat.

És ben significatiu que, poc després de la seva mort, la Municipal Art Society de Nova York i la Rockefeller Foundation hagin fet una gran exposició recollint les aportacions de Jane Jacobs.

<http://futureofny.org>

Montaner, Josep M:
"Activismo contemporáneo",
El País 01/11/2007

notícies

MITGERA
La mitgera de la Plaça Josep Obiols.
Fotografia de Pepe Herrero

SARRIÀ

La mitgera de la plaça Josep Obiols

El dissabte 18 de novembre, al migdia, va haver-hi una trobada de la regidora del Districte de Sarrià- Sant Gervasi, Sara Jaurrieta, amb veïns i veïnes del barri per mostrar la recuperació de la Mitgera de Sarrià, situada a la confluència del carrer Major de Sarrià, amb la plaça Josep Obiols. Aquesta és una de les restauracions més recents dutes a terme per l'Institut del Paisatge Urbà que ha permès la integració d'aquesta paret cega a l'escena urbana. La mitgera de Sarrià s'ha restaurat amb la tècnica de l'esgrafiat, utilitzant una mostra del mateix esgrafiat de les façanes principals. Així, aquesta mitgera es converteix en el teló de fons que dona la benvinguda al casc antic del barri de Sarrià.

L'Institut del Paisatge Urbà recupera un gran nombre de parets mitgeres a tots els barris de la ciutat amb un doble objectiu: fer el tractament necessari per aïllar el mur d'humitats i millorar així la qualitat de vida del veïnat i, al mateix temps treballa en el tractament compositiu de la paret per aconseguir una integració harmònica a l'escena urbana.

CASA ORLANDAI

Romaní i la música zíngara

A la presentació del concert, el violinista i cantant solista Jordi Marfà recordava aquella sala de quan era alumne de l'escola. En Jordi també enllaça Romaní amb Cheb Baloski, una orquestra desapareguda que tenia fermes arrels sarrianenques i orlandaines. Així, Romaní estava "com a casa". Els músics tocaven instruments acústics: violí, contrabaix (la Lídia), acordió (en Jordi), percussió (en Daniel), i una música de caràcter ètnic que, sobretot, ens transporta a l'Europa de l'est: cançons tradicionals dels Balcans, sèrbies, música klezmer jueva i, sobretot, música zíngara, les cançons que interpreten i ballen els gitanos de l'est. També algun tema Cheb Baloski, molt celebrat. Molt i molt ritme, i un violí d'arpegi somiador.

Strudel amb nata

A mitjan segle XIX, a Berlín, Fèlix Mendelssohn i els seus dos amics clarinetistes, Henrich i Carl Baermann, pare i fill, compartiren taula de sopar i, a la sobretaula, un concert de música de cambra. Un segle i mig després, el dia 25 d'octubre a la sala d'actes Poeta J.V. Foix de Casa Orlandai, Queralt Roca, clarinet, Albert Gumí, *cornu de bassetto*, i Jordi Vilapinyó, piano, van recrear l'ambient romàntic d'aquella nit amb el concert "Strudel amb nata", interpretant obres de Mendelssohn, Carl i Henrich Baermann, Franz Schubert i Jaroslav Mastalir.

Ignasi Terraza

piano solo.

Els Concerts del Gel

Fent una parada en la gira Resons, on presenta el CD, *The black key* (Fresh Sound Records, 2007), fet amb Ramon Fossati, Toni Solà i l'Ignasi Terraza Trio, aquest pianista de jazz va oferir un excel·lent concert el dia 8 de novembre a Casa Orlandai. Era l'acte que inaugurava el cicle "Concerts del Gel", organitzat pel la Plataforma del Gel - L'Antàrtica, i que proposa oferir a la Casa i amb una periodicitat mensual activitats de qualitat i amb un toc de sorpresa. Terraza és, en aquest moment, un dels grans intèrprets de jazz català i europeu, i la seva música càlida i vibrant va emocionar el públic que omplia totalment la sala Poeta J.V. Foix. Bona part de les interpretacions eren del seu reconegut treball *In a Sentimental Groove* (Swit Records, 2005), on combina temes tradicionals catalans amb *standards* nord-americans i temes clàssics de jazz... Per què? El mateix Ignasi ens ho explica: "Les cançons tradicionals catalanes em transporten a casa de l'àvia i al descobriment del piano, i amb els *standards* us parlo del que un dia em va prendre el cor i avui és el meu llenguatge: el jazz, la música que mou i commou". Al final del concert, el toc de Gel: el públic proposava temes —*Hello Dolly, Georgia, Cançó d'amor, La vie en rose...*— i l'Ignasi improvisava una versió en jazz..., el més autèntic jazz.

<http://ignasiterraza.com>

Castanyada a la Casa

II MARCEL OLIVERES

La caloreta que donava el sol el passat 10 de novembre va fer sortir floretes i guerrers armats amb espases i barrets, corrent amunt i avall i gaudint a cavall d'una festa difícil d'oblidar. La família de l'Esplai Movi, amb les mares, els pares i els i les monitores van organitzar una castanyada on no hi van faltar els panallets ni el cremat. Tot un programa enfocat a fer gaudir infants, joves, famílies

i barri. Concurs de panellets, globflèxia per a la canalla, cremat pels adults i jazz pels nocturns. Una jornada que va acabar amb el concert de 'Jazz ad Límitum', fruits secs i porronada de ratafia, mistela i moscatell que van amenitzar la vetllada. Amb aquesta vetllada ens agrada recordar la primera castanyada que va organitzar la Casa Orlandai al carrer Major quan encara no estàvem oberts. Cada cop som més els que compartim la Casa i això fa goig.

Diada de Noves Tecnologies

II ELISENDA POLINYÀ

Feia temps que no es veia tan de color al pati de Casa Orlandai! La tècnica del grafit és una forma de creació que sovint s'associa a comportaments incívics —hi ha ordenances que els prohibeixen—, però en una activitat com la de dissabte 18 de novembre, feia lluir l'espai amb tota la seva força. No només al pati hi havia creació, també a les quatre plantes de la casa on les escales no donaven a l'abast. A la sala d'actes, hi vam viure una sessió de *battle dance*, una dansa col·lectiva que recorda als vells temps del *break dance*. Qui no ha posat farina al terra i hi ha

fegat l'esquena! S'ha d'agrair als incondicionals ballarins del Vàrium la seva exhibició del que pot ser una dansa d'habilitat física, treball en grup i ben divertida per totes les edats. Els focus vermells entonaven la sala on, passada una estona, s'hi cantava *rap* i *hip hop*, s'hi passejaven discjòqueis i videojòqueis i on fins i tot, va haver-hi una petita sessió de *chill out* amb piano de mitja cua. Mentre tothom ballava, a la tercera planta algú llistava les activitats a cau d'orella. Veus que es transformaven en personatges, històries, entrevistes, visites inesperades, o molt esperades, o desesperades...!! tot eren nervis per la inauguració de la Ràdio Sarrià. I bé, ja és una realitat: si teniu bona veu i ganes que us escolti tot el barri per internet... Dissabte totes les mirades es van convertir en càmeres web per a què, en un espai i un temps determinat, tot fos possible, per això, la pantalla del bar es movia per diferents escenes i facilitant-nos les coses. Tot un joc d'enginy. Més tard, quan semblava que ja hagués passat de tot, Pinot Noir, emulant suaus cançons de tendència brasilera, van aconseguir posar la cirereta sobre un gran pastís de 4 plantes d'activitats que devem a la il·lusió i la força d'acaf@i. Gràcies!

ASSOCIACIONS

El 25è aniversari de la Coral Sarrià

II JOSEP FRANQUESA

Enguany la Coral Sarrià celebra els seus vint-i-cinc anys. Es va formar a l'entorn de l'Associació de Veïns, per iniciativa de Frederic Pellicer, i es va consolidar sota les direccions de Joan Rodà, Antoni Guinjoan i Edmon Elgström. Deu anys després, es va desvincular de l'Associació per emprendre una nova etapa amb el suport del Consell de Districte de Sarrià i sota la batuta de l'actual director, Víctor Frigola. S'ha comptat amb la col·laboració al piano de la Núria Juanet, Mercè Viña i, actualment, de Ramon Bertran. Durant 15 anys s'han fet els assajos als locals de la Parròquia de Sant Vicenç. El cant és una expressió artística

que comporta uns valors enriquidors. És una escola per aprendre a escoltar, ja que has de seguir les veus dels companys de corda i coordinar-te amb les altres veus, tot seguint les indicacions del director. És una activitat no competitiva, ja que el qui destaca i ho fa bé, ajuda els altres. Així mateix, el cant proporciona energia vital, cosa que podreu comprovar els dilluns de dos quarts de 10 a dos quarts de 12 si veniu als assajos a la Casa Orlandai. Potser hi entres cansat, però en surts més animat perquè has desconnectat de les cabòries de tot el dia. El nostre repertori és format per obres clàssiques i modernes, populars catalanes i d'arreu del món. Per aquest aniversari estem preparant una versió en concert de la sarsuela *Cançó d'amor i de guerra*, i una activitat amb Vàrium, que compleix el mateix aniversari.

1 STRUDEL

AMB NATA

En primer pla, Albert Gumí al corno de basset-to i, al darrere, Jordi Vilaprienyó al piano. Fotografia de Casa Orlandai

2 ROMANÍ

Un instant de l'actuació de Romaní. Fotografia de Casa Orlandai

3 IGNASI

TERRAZA

Piano solo. Fotografia de Casa Orlandai

4 CORAL SARRIÀ

Concert de la Coral a la sala Poeta J.V. Foix de Casa Orlandai. Fotografia de Casa Orlandai

Aquest espai és per a tu

Explica què en penses del barri, de la ciutat o del que vulguis, proposa intercanvis d'objectes o favors entre altres lectors o lectores, digues la teva.

Envia-ho a:

casaorlandaicomunicacio@gmail.com

Requeriments: màxim 500 espais (comptant punts, comes, lletres, blancs...), títol, nom de l'autor/a, cap missatge pot tenir fins comercials.

avisos

Et pot interessar rebre verdures fresques i de conreu biològic? Des de Casa Orlandai estem parlant amb la Xarxa de Consum Solidari perquè aquesta associació porti, un cop a la setmana i a partir de gener o febrer, cistelles individualitzades amb fruita, verdura, ous, pasta, farina... i productes de comerç just com cafè, té, xocolata... Si estàs interessat en aquesta iniciativa, feu-ho saber al punt d'informació de la Casa.

SCRABBLE

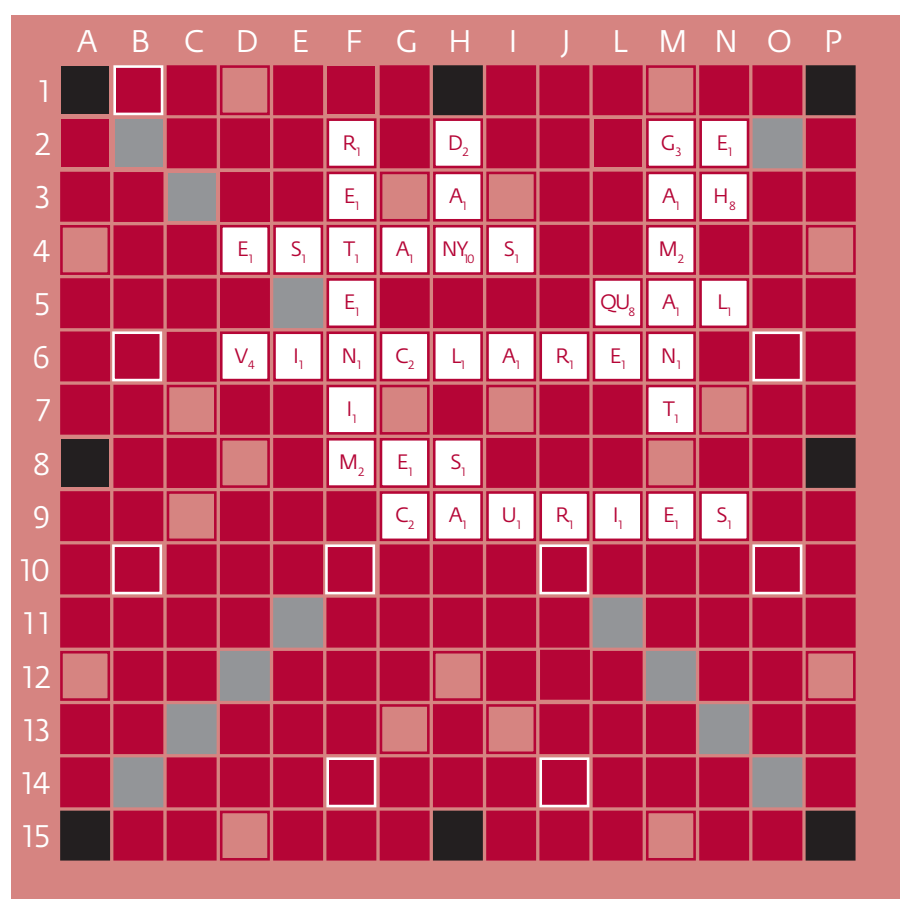
II LLUÍS DE YZAGUIRRE

En els campionats de Scrabble se sol jugar amb una limitació de dos minuts per cada tirada, en cas contrari les competicions es farien eternes, perquè sempre ens queda la recança de si hauríem pogut fer alguna altra jugada que ens hagués recompensat amb més punts o que hagués tingut un efecte en el desenvolupament del joc més favorable als nostres interessos.

Avui us proposem que repenseu la jugada que teniu al davant; pressionat pel cronòmetre, el jugador (tot un veterà) va situar un Scrabble de mèrit (el mot **cauries**) a 9G, que s'hauria pogut millorar (recordeu que les coordenades expressen el sentit vertical o horitzontal). No us estranyeu, en cas de reproduir-ho a casa vostra, si el tauler té les coordenades diferents o invertides: això no

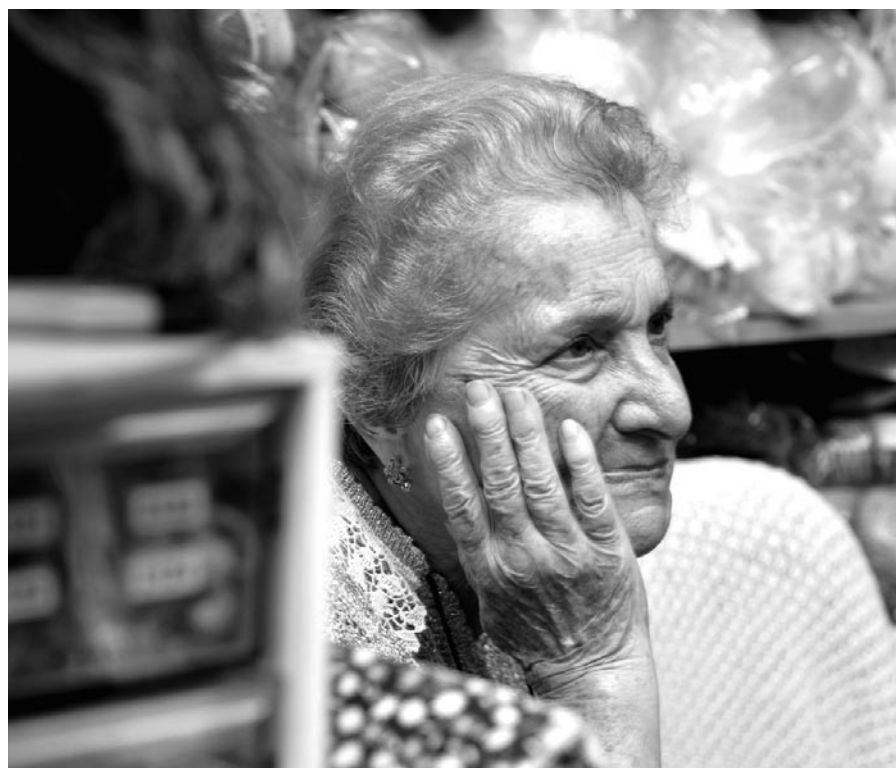
és obstacle perquè ho proveu amb el vostre tauler. En tot cas, sigui amb el vostre tauler o sigui sobre el paper, si us hi entreteniu, podeu trobar una altra jugada, en comptes de **cauries**, que us donarà més punts.

Recordeu, també, que tots els mots formats han de ser vàlids; en el cas de la jugada que us proposem de millorar, el jugador, a més de formar el mot **cauries** amb les seves set fitxes i situar-lo a 9G, també forma **ec** a G8 i **sa** a H8. Per aquest motiu, ha cobrat 69 punts (12 de **cauries**, 5 de **ec** i 2 de **sa**, més 50 del bonus per fer Scrabble; si no teniu clares les bonificacions de cada casella, feu-ho en el tauler real). Doncs, la recompensa per situar un mot de manera que en formi d'altres és que, si tots són vàlids, es cobren tots; en cas contrari, un zero i perdre el torn amb les mateixes fitxes! Sort!

“Els grans ens hem quedat, el jovent ha hagut de marxar”

II **DANI CLAVERA.** La Teresa, la Teresina, la Núria i la senyora Macià es troben moltes tardes a la botiga de llanes Bricall per teixir i fer petar la xerrada. La mare de la Maria Rosa Fàbregas Bricall va obrir la botiga a principis dels 40. Amb l'ajuda de la Clementina assegura que, tot i que farà 80 anys, no es jubilarà. Això no és una entrevista. És la transcripció d'alguns moments d'una estona parlant tranquil·lament amb unes noies encantadores.

La Maria Rosa

EL BARRI

-Al principi la gent es queixava quan feien el carrer per a viants, però ara les botigues estan contentes perquè la gent passeja.
-Els que hem sortit perdent som els veïns que tenim els carrers paral·lels que els han fet de cotxes, motos i trànsit i allò és un batibull.
-Però bé, aquest és un barri que a les deu de la nit no hi ha sorolls.
-I a l'estiu ni una ànima.
-Joestic a la cantonada carrer de la Creu amb Bonaplata i a partir de les deu sent alguna moto, però res més.
-És un barri molt decent. Del jovent que hi ha ara no en puc parlar, però els que som de fa anys, no hi ha baralles ni res... Ara el jovent marxa el matí i torna a la nit i no hi tens afinitat.
-Els que som grans ens hem quedat aquí però el jovent, molts no hi poden viure perquè són tan cars els habitatges que han hagut de marxar. Moltes famílies, veus a la senyora i li preguntes, on és el

teu fill? I et respon que viu aquí o allà... Estàs desconnectada. És un disbarat.
-Abans hi havia un altre ambient, més de família.
-A la meua escala, tenia les claus de tres pisos i ara de cap.
-No podies caminar pel carrer que no sabessin que havia passat.
-Era una altra cosa, ara has de veure els diumenges, hi ha una quantitat de criatures de por i no coneixes a cap dels pares.

FENT SAFAREIG

-Aquí viuen les germanes del Puig Antich, més amunt de la plaça de Sarrià, allà on vivies tu. No fa gaire que van sortir per la tele.
-El dia que es va morir (J.V. Foix) hi havia tot de gent al capdavant del carrer, vaig arribar a casa i vaig trucar a la ràdio nacional per donar la notícia. Com que sempre me l'escoltava...
-Aquí viu molta gent d'aquesta de la TV3, artistes, polítics... (surten noms com Reverter, Solé Tura, Portabella, Duran i Lleida, Mòni

ca Huguet de la tele, en Serrahima de Ventdelplà...)

-Uiiii el Mariano, té 90 i pico d'anys (ell diu que en té 85), ja us n'explicarà de coses. Si necessites un fil de no sé què, anaves allà i el trobaves. Es ficava allà dins i et deixava a la parada, tota sola.

RECORDS

-Aleshores no hi havia ni discoteques ni res d'això. Jo amb el meu marit, quan érem nòvios anàvem al carrer Vallespir a ballar sardanes cada diumenge o d'excursió a Santa Creu d'Olorda caminant.
-La gent del centre de Barcelona pujava a estiuajar al passeig de la Bonanova.
-Al carrer Iradier, hi pujaven cabs i el meu marit va agafar la malària després de beure la seva llet.
-Can Caralleu era un descampat. Quan anaves a les piscines era com si anessis d'excursió.
-A l'estiu hi havia unes cues tan llargues que te n'anaves.
-Per Setmana Santa les nenes de comunió feien la processó pel barri, de Sant Odó fins a la plaça de Sarrià.
-I anar a seguir monuments què? us en recordeu? Dijous i Divendres Sant anàvem a totes les es-

glésies de Sarrià a seguir-les (les nenes). Entraves allà i totes anaven guarnides amb mantellines. Era la 'monda'.

-El Diumenge de Rams, les nenes portaven les palmes als Caputxins i a les Serves de Clos de Sant Francesc i feien un altar guarnit.

-Tapaven el d'això amb una roba de color lila i semblava que Déu havia mort.

- Jo ara, el Dijous Sant, ens ajuntem tots els germans i anem a veure el (Crist) de la Catedral, el de Sant Felip Neri i el de Betlem i després anem a fer una xocolatada al carrer Petritxol. Vull dir que això encara ho fem ara.

La Clementina

Les noies teixint